

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/356142744>

Ruh Sağlığı alışanlarında Travma Dalgası: İkincil Travmatik Stres İle İlişkili Risk Faktörleri

Conference Paper · January 2021

CITATIONS

0

READS

35

1 author:

İlker Aktürk

İstanbul University-Cerrahpaşa

34 PUBLICATIONS 5 CITATIONS

SEE PROFILE

Some of the authors of this publication are also working on these related projects:

Ben de Varım ! [View project](#)

Ruh Sağlığı alışanlarında Travma Dalgası: İkincil Travmatik Stres İle İlişkili Risk Faktörleri

Amaç: Bu araştırmada Türkiye’de travma mağdurlarıyla çalışan ruh sağlığı profesyonellerinde, ikincil travmatik stres ile yaşantısal kaçınma, değer teması ve sosyodemografik verilerin ilişkisinin araştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmamız halihazırda travma mağdurları ile çalışmakta olan ve araştırmaya katılmaya gönüllü ruh sağlığı profesyonellerini kapsamaktadır. Araştırma verileri 15 Ağustos-25 Ağustos 2021 tarihleri arasında evrimii olarak toplanmıştır. Katılımcılara sosyodemografik form yanında İkincil Travmatik Stres Ölçeği (İTSÖ), Kabul Eylem Formu-2 (KEF-2) ve Değer Verme Ölçeği (DVÖ) uygulanmıştır. İkincil travmatik stres ile diğer değişkenler arasındaki ilişkinin araştırılmasında Pearson Korelasyon Testi kullanılırken; ikincil travmatik stresin yordayıcılarını saptamak amacıyla oklu Doğrusal Regresyon Analizi uygulanmıştır.

Bulgular: Araştırmaya 23 (%76.7) kadın, 7 (%23.3) erkek ruh sağlığı çalışanı katılmış, bu katılımcıların % 76.7 (23)’sinin meslekteki tecrübesinin 3 yılın altında olduğu tespit edilmiştir. İTSÖ ile diğer değişkenlerin ilişkisi incelendiğinde; İTSÖ toplam puanı ile KEF-2 toplam puanları arasında yüksek düzeyde pozitif yönde ($r=0.658$, $p<0.001$), DVÖ toplam puanları ile ise yine yüksek düzeyde negatif yönde ($r=0.603$, $p<0.001$), istatistiksel olarak anlamlı korelasyon tespit edilmiştir. Bağımlı değişkenin İTSÖ olduğu çoklu regresyon analizinde ise; DVÖ, KEF-2 ve meslekteki tecrübe bağımsız değişken olarak belirlenmiştir. Oluşturulan bu modelin toplam varyansın % 48,5’ini açıkladığı ve KEF-2 toplam puanlarının İTSÖ toplam puanı üzerine pozitif yönde yordayıcı etkisi olduğu tespit edilmiştir ($p=0.025$).

Tartışma: Travmatik deneyimlerin doğası gereği travma mağduruna destek sunan ruh sağlığı profesyonelleri zorlu duygu, düşünce, imajlar tecrübe edebilmekte ve bu zorlu içsel yaşantılara yönelik başa çıkma davranışları ikincil travmatik stres tepkisi gelişimini etkileyebilmektedir (Collins ve Long, 2003). Araştırmamız sonuçlarına göre zorlu içsel yaşantıları deneyimlemeye gönülsüzlük ve yaşantısal kaçınmanın yüksek düzeyleri ile değer temasının düşük düzeyleri, yüksek ikincil travmatik stres ile ilişkili bulunmuştur. Nitekim literatürde ikincil travmatik stresin yaşantısal kaçınmayla ilişkili olabileceğine (Miller ve ark., 2020) ve hayatın anlamını anladığını ifade eden bireylerde ikincil travmatik stresi de içeren şefkat yorgunluğunun daha düşük olabileceğine (Aslan ve ark., 2021) işaret eden araştırmalar mevcuttur. Yaşantısal kaçınmanın ve değerlerin keşfedilerek, değer odaklı davranışların arttırılmasını hedef alan psikotropötik yaklaşımlar, travma mağdurları ile çalışan ruh sağlığı profesyonellerinin hem bireysel hem de mesleki işlevselliklerini etkileyebilen ikincil travmatik stres tepkisini önlemek adına yararlı olabilir.

Kaynaklar

Aslan, H., Erci, B. & Pekince, H. (2021). Relationship between compassion fatigue in nurses, and work-related stress and the meaning of life. *J Relig Health*.

Collins, S., & Long, A. (2003). Working with the psychological effects of trauma: consequences for mental health-care workers--a literature review. *Journal of psychiatric and mental health nursing*, 10(4), 417–424.

Miller, M. L., Gerhart, J. I., Maffett, A. J., Lorbeck, A., England, A. E., & O'Mahony, S. (2020). Experiential avoidance and post-traumatic stress symptoms among child abuse counselors and service workers: a brief report. *Journal of Interpersonal Violence*.